

LiS*etten* nr 4

FÖRSKOLA – GRUNDSKOLA – GYMNASIESKOLA – VUXENUTBILDNING

TEMA

Digitala verktyg

När Sabrin började skriva

Appar för sva och sfi

Digitala skollyftet

Dessutom:

Undervisning om ord – hur gör man?

Sagt om sva i sociala medier

HBT + SFI = sant

Anmäl dig
före 17/1 och få
500 kr i rabatt!

FLERSPRÅKIGHET I FOKUS!

För 15:e året – för dig som arbetar med flerspråkiga barn och elever

Flerspråkighet i fokus 13–14 mars 2014, Folkets hus i Stockholm

Årets konferens erbjuder fyra parallella spår med föreläsningar för förskolepedagoger och lärare i grundskolan.

Ladda ner det fullständiga programmet på www.gothiafortbildning.se.

Håll också utkik efter information om vår skraddarsydda konferens *Sfi i fokus* för dig som är Sfi-lärare.

Datum: Stockholm 16 maj och Malmö 23 maj, 2014.

Tid och plats: Torsdag 13 mars–fredag 14 mars 2014.

Dag 1: 10.00–16.20 (Vi börjar servera kaffe 09.00.)

Dag 2: 09.00–15.10

City Conference Center, Folkets Hus,
Barnhusgatan 12–14, Stockholm.

Pris: 3 790 kr + moms per person. Kaffe och lunch ingår båda dagarna.

Boka tidigt-rabatt före 17 januari: 3 290 kr exkl. moms per person.

Anmäl dig här: anmalan@gothiafortbildning.se • kundservice 08-462 26 70 • www.gothiafortbildning.se

GOTHIA
FORTBILDNING

LiSetten nr 4

- 5** Ordföranden har ordet
- 6** LiSA-aktuellt
- 9** TEMA Digitala verktyg
- 10** Prisbelönt sfi-undervisning på distans
- 12** Lärare lär av varandra i digitala skollyftet
- 14** När Sabrin började skriva
- 16** Nya möjligheter till språkutvecklingen
- 18** En forskande lärares syn på det digitala lärandet
- 20** Appar som rappar på lärandet
- 21** Sfi-lärare gör egen app
- 22** Det öppna klassrummet: Att komma ut
- 25** Läsaerbrev
- 26** Undervisa om ord – hur gör man det?
- 29** SVAmmel
- 30** I min bokhylla
- 31** Bokrecension

Redaktionen vill rikta ett stort tack till alla som hjälpt till att göra nr 4 av LiSetten 2013. Riksredaktionen skulle uppskatta läsarnas reaktioner på tidningens innehåll och utformning. Skicka in texter och bilder för att sprida era erfarenheter till kollegor runt om i landet. Respektive skribent ansvarar för sin text.

Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk

Årgång 24 av LiSetten, fyra nr/år
Upplaga: 1000 exemplar
ISSN: 1101-5128

Ansvarig utgivare

Linda Castell

Adress

Grytbergsringen 10
595 31 Mjölby

LiSettenredaktionen

Linda Castell, Annelie Drewsen och
Eva Westergren Holgén.

Annonzbokning

Emma Karlsson
emma.karlsson80@gmail.com

Original och tryck

Trydells Tryckeri, Laholm
www.trydells.se

Prenumerationspris 2014

Skolenheter, myndigheter,
institutioner 460 kr/år

Medlemsavgift 2014

I medlemsavgiften, 280 kr,
ingår prenumeration på LiSetten.
Studenter och pensionärer 120 kr.

Hur blir jag medlem?

Betala in 280 kronor på Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk plusgiro 468 36 62-3. Ange namn, adress och val av eventuell lokalförening. Prenumeration till skolor och institutioner: betala 460 kronor. Ange fakturaadress och utdelningsadress.

Plusgiro

468 36 62-3

Org nummer

802014-3338
Föreningstidningen LiSetten
är momsbefriad.

Annonsering i LiSetten

Helsida (satsyta) 180x260 mm	6 300 kr
Sista sidan (satsyta) 180x230 mm	7 800 kr
Halvsida liggande 180x130 mm stående 85x260 mm	4 000 kr
Kvartsida liggande 180x65 mm stående 85x130 mm	2 000 kr

Hemsida

www.lisa-riks.se

Twitter

twitter.com/lisa_riks

Facebook

www.facebook.com/RiksLiSA

Vid utebliven tidning

kontakta Berit Renqvist, matrikel-
ansvarig och kassör
berit.renqvist@skol.lulea.se

Omslagsbild

Foto: Hülya Basaran

Medverkande

i detta nummer

Lena Ryman Wildén är sfi-lärare och har fått medel från Skolverket för att utveckla en app för läsinlärning. Hon arbetar med analfabeter på A-nivå på komvux i Norrköping sedan fem år. Dessförinnan arbetade hon som fritidspedagog i elva år och senare som 1–7-lärare i Norrköpings kommun i tolv år. I detta nummer av LiSetten skriver hon om arbetet med den nya appen.

Sara Lövestam är sfi-lärare och bloggar under hösten om hbtq i skolan och klassrummet utifrån egna erfarenheter. Vi publicerar i detta nummer två inlägg från bloggen "Det öppna klassrummet". Adressen till bloggen är <http://lrbloggar.se/detoppnaklassrummet> Sara är också författare aktuell med romanen "Hjärta av jazz". Hennes nästa bok "Grejen med verb – grammatik som du aldrig har sett den förut" kommer i vår på Piratförlaget.

Ingegerd Enström har som universitetslektor vid Institutionen för svenska språket vid Göteborgs universitet bedrivit forskning om ordförråd och ordinlärning. Hon har dessutom mångårig erfarenhet av undervisning i svenska som andraspråk och har skrivit flera läromedel samt en kursbok i svenska som andraspråk för högskolan: "Ordens värld. Svenska ord – struktur och inlärning" (2010).

Styrelsen

Riks-LISA, Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk

Ordförande

Linda Castell, *utvecklingsledare 1-20 år*
linda.castell@linköping.se

Ordinarie ledamöter

Berit Renqvist, *gymnasium*
berit.renqvist@skol.lulea.se

Camilla Persson, *gymnasium, språkintrödnation*
camilla.persson@edu.lycksele.se

Annelie Drewsen, *språkintrödnation*
annelie.drewsen@comhem.se
hemsida: www.anneliedrewsen.se

Eva Westergren Holgén, *universitet*
eva.westergren.holgen@gmail.com

Sara Mörtzell, *gymnasium, språkintrödnation*
sara.mortzell@gmail.com

Jennie Andersson, *grundskolan*
jennie_313@hotmail.com

Suppleanter

Emma Karlsson, *gymnasium*
emma.karlsson80@gmail.com

Berit Palmgren, *gymnasium, språkintrödnation*
palmgren.berit@telia.com

Revisor

Sonja Wolf
sonja.wolf@telia.com

Revisorsuppleant

Anna Hedlund
snigeluren@hotmail.com

Valberedning

Birgitta Anstrin-Åstedt, *grundskola, Sfi*
birgitta.anstrin@gmail.com

Lena Lindbäck, *Grundläggande vuxenutb.*
lena.lindback@skola.sundsvall.se

Anna Carlehed, *SFI, Grundläggande vuxenutb.*
anna.carlehed@gmail.com

Kontaktpersoner

för lokalföreningar

Göteborgs-LISA

Charlotte Fri
charlotte.fri@ostra.goteborg.se

Stockholms-LISA

Anna Hedlund
snigeluren@hotmail.com

Skåne-LISA

Maria Rubin
maria.rubin79@gmail.com

Utgivningsplan 2014

Nr	Manusstopp	Utgivning
1	31 januari	7 mars
2	4 april	9 maj
3	29 augusti	3 oktober
4	31 oktober	5 december

Rättelse

Artikeln "Regnbågen – en SFI-tidning av och för elever" som publicerades i LiSetten nummer 2/2013 är skriven av Arja Skogkvist, Ulla Myllymäki, Elin Brandlöv och Mirjam Josbrant. Vi ber om ursäkt för att det blev fel.

Sva-lärarnas kompetens är en skatt för svensk skola

Text: Linda Castell

I tidningar, på tv och i sociala medier pågår just nu en debatt om arbete med flerspråkiga elever och svenska som andraspråk är en av de saker som diskuteras. Visst kan det kännas tråkigt att läsa Sedat Dogrus (m) debattinlägg "Slopa svenska som andraspråk" som publicerades i Svenska Dagbladet den 23 oktober. Jag ser dock inte dessa diskussioner och debatter som negativa, utan försöker se det positiva i att ämnet diskuteras. Det är bra att man lyfter frågan om svenska som andraspråk. Den kompetensen som ni, alla sva-lärare i hela landet, besitter är ovärderlig. De metoder och arbetssätt som anammas i undervisningen i svenska som andraspråk är något som skulle gynna alla elever. Så vad bra att man nu lyfter på locket och faktiskt börjar rota runt i lådan lite. För det de kommer upptäcka är att där i lådan finns en stor, och ofta alldeles för outnyttjad, skatt. Den skatten är ni och er kompetens.

Under vår nya vinjett "SVAmmel" i detta nummer kan ni ta del av delar av de diskussioner som förts på Facebook och Twitter. Fortsätt diskutera och debattera! Ju fler vi är som syns och hörs, desto snabbare kommer skatten att hittas. Så häng med i diskussionerna du med!

Det är även glädjande att se att många som vill ansluta sig till Riksförbundet lärare i svenska som andraspråk. Det strömmar till nya medlemmar och många av er är aktiva. Det syns inte minst på de olika program som våra lokal-föreningar ordnar runtom i landet. Läs mer om dem på LiSA-Aktuellt.

Jag ser fram emot 2014, som dessutom är ett valår, så att vi fortsatt kan lyfta den kompetens som alla ni lärare i svenska som andraspråk besitter.

Lisettenredaktionen önskar alla medlemmar och övriga Lisettenläsare en riktigt

*God Jul
och ett
Gott nytt år*

Maaïke Hajer föreläste för Skåne-LiSA

Onsdagen den 6 november hade Skåne-LiSA möte på Malmö högskola. Gästföreläsare var Maaïke Hajer, professor från Holland men som har varit i Sverige en hel del. Föreläsningen höll hon på sitt andraspråk, svenska, och hon gav lite av en historisk återblick på debatten kring svenska som andraspråk som hon följt sedan början av 1980-talet. Vi var ungefär 40 personer som lyssnade och diskuterade såväl historia som framtid för svenska som andraspråk.

Lena Godhe, Skåne-LiSA

Workshop om bedömning i Göteborg

Göteborgs-LiSA fick den 2 oktober besök av Marie Gustavsson, som arbetar som provkonstruktör vid Institutionen för pedagogik och didaktik vid Stockholms universitet. Ett tjugotal sfi-lärare från Göteborg med omnejd samlades för att delta i en workshop kring bedömning och slutprov i sfi, med fokus på kurs D. I grupper sambedömde vi texter och diskuterade resultatet. Tvärt emot vad många av oss trodde så var bedömningen väldigt samstämmig, vilket var både glädjande och stärkande. Kring kaffe och smörgås fick vi också möjlighet att dela med oss av erfarenheter och åsikter kring vårt arbete och de olika arbetssituationer som möter oss i de kommuner som fanns representerade vid träffen. Tydligt var att lågan för sfi brinner starkt och att det finns många lärare där ute som gör ett fantastiskt jobb för sina elever, de skiftande förutsättningarna och situationerna till trots.

LiSA Göteborg tackar Marie Gustavsson och provgruppen för möjligheten att få inblick i det arbete som ligger bakom slutproven i sfi. Genom denna givande träff hoppas vi att kunna locka fler sfi-lärare till föreningen och framtida träffar.

Jessica Marander, Göteborgs-LiSA

LiSA på Bokmässan 2013

Under Bok & Biblioteksmässan 2013 var LiSA på plats. Det var två lyckade dagar där vi representerades av Maria Wernberger och Emma Karlsson från Göteborgs-LiSA. Under torsdagen och fredagen stod de i Nationellt centrum för svenska som andraspråk monter och träffade nyfikna

mässbesökare. Besökarna efterfrågade nyheter och material, några samlade information till kollegor och andra ville diskutera skola och svenska som andraspråksämnet. Förhoppningsvis genererade vårt deltagande både nya medlemmar och en spridning om att LiSA-föreningarna arbetar aktivt runt om i hela landet.

Emma Karlsson, Göteborgs-LiSA

Styrelsemöte november

Den 17 november hade Riks-LiSA styrelsemöte i Stockholm. Vi diskuterade bland annat hur lokalföreningarna kan stöttas i sitt arbete. Det är glädjande att vi nu har tre lokalföreningar som är aktiva med att arrangera föreläsningar och workshops för medlemmar. Tyvärr saknas lokalförening i norra delen av landet. Vi bestämde därför att se över möjligheterna att hålla nästa årsmöte på en ort i Norrland. Datumet för årsmötet är bestämt till den 26 april. Kallelse kommer i LiSetten nummer 1.

Tidningen LiSetten var en annan punkt på dagordningen. Mycket glädjande är att vårt temanummer om kartläggning var så populärt att vi fick trycka upp fler exemplar. Vi fortsätter därför att ha ett tema för varje nummer av tidningen.

En annan viktigt fråga för styrelsen är ekonomi. Just nu

ser det bra ut. Nya medlemmar och annonser i LiSetten gör att kassan inte sinar. Dessutom har vi fått bidrag från Skolverket och hoppas på att få det även nästa år. De största kostnaderna för föreningen är möten, då lokal och resor kostar en hel del. Just nu pågår ett arbete för att hitta billigare sätt att mötas, till exempel genom att finna billigare lokaler eller att hålla möten online. Tidningen är en annan stor kostnad, samtidigt som den ger möjlighet till intäkter från annonsörer.

En mer detaljerad beskrivning av föreningens verksamhet kommer i årsberättelsen som publiceras i LiSetten nummer 1!

Annelie Drewsen, Riks-LiSA

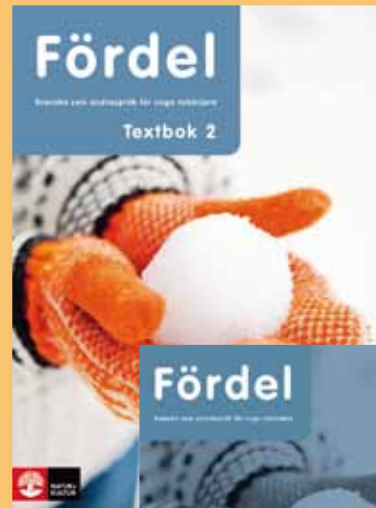
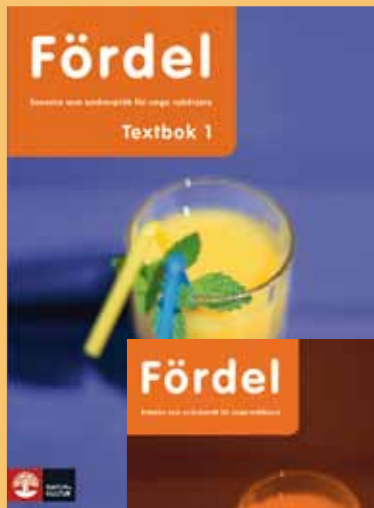
Stort intresse för kartläggning i Stockholm

I början av oktober bjöd Stockholms-LiSA och Riks-LiSA in till en kväll om kartläggning av nyanlända elever. Linda Castell, utvecklingsledare i Linköping och ordförande i Riks-LiSA, berättade om hur man i Linköping systematiskt och långsiktigt arbetat fram ett material som ger nyanlända elever en chans att visa vad de verkligen kan. Föreläsningen var väldigt intressant. Linda tog upp just det som många av oss som arbetar med nyanlända upplever: Hur ska vi få eleverna att visa sina ämneskunskaper när det svenska språket inte räcker till? Linda betonade där vikten av att ha modersmåls lärare och studiehandledare till hjälp för att ta reda på elevens ämneskunskaper och när ämneskunskaperna finns låta eleverna delta i den ordinarie undervisningen istället för att fastna i förberedelseklassen. Uppslutningen var mycket stor, totalt var vi ett femtiotal som hade tagit oss till Utbildningsradions lokaler på Gärdet för att lyssna på en utmärkt föreläsning.

Anna Hedlund, tf ordförande Stockholms-LiSA

Fördel ger eleverna
möjlighet att utveckla
sitt andraspråk på flera
nivåer samtidigt.

Fördel nybörjare!

Har du sett Fördel, det omtyckta läromedlet i svenska som andraspråk för unga nybörjare? Nu är det komplett.

När tonåringar i årskurs 7-9 kommer till Sverige är det bråttom. Eleverna ska så småningom slussas ut i klass och förväntas då behärska skolspråket i t ex NO- och SO-ämnena. De måste också få tillgång till ett språk för att uttrycka känslor och tankar. Fördel ger eleverna möjlighet att utveckla sitt andraspråk på flera nivåer samtidigt.

Fördel består av två textböcker, två övningsböcker samt två lärarhandledningar i pdf-form med ljudfiler. Textböckerna finns även som digitalböcker med bl a all text inläst.

Se smakprov och läs mer på www.nok.se/laromedel. Där kan du också få prova-på-koder till digitalböckerna.

TEMA

DIGITALA VERKTYG

”Multimedia och informationsteknik kan i förskolan användas såväl i skapande processer som i tillämpning.”

Ur: Lpfö 98

”Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.”

Ur: Lgr 11

”Det är skolans ansvar att varje elev kan använda bok- och bibliotekskunskap och modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.”

Ur: Gy 11

”Inom utbildningen i svenska för invandrare ska eleven utveckla sin kompetens att använda olika digitala verktyg och hjälpmedel för information, kommunikation och lärande.”

Ur: kursplanen för sfi

Att de digitala verktygen har tagit plats i skolan är det inget snack om. Mobiler, kameror, surfplattor och datorer används med större självklarhet än blyertspenna och sudd av många elever. Som lärare gäller det att hänga med för att leva upp till de mål som finns formulerade i läroplanerna.

Gemensamt för de som medverkar i detta temanummer är viljan att upptäcka nya didaktiska möjligheter med hjälp av digitala verktyg. Men också en önskan

att lära av varandra och dela med sig av egna erfarenheter. Vår förhoppning är att detta temanummer ska inspirera och väcka lust hos läsaren att testa nya verktyg och arbetssätt i sin undervisning. Hör gärna av dig och berätta vad du tycker om innehållet! Eller skriv och berätta om hur du själv använder digitala verktyg i din undervisning!

Stort tack till alla medverkande i detta nummer!

